

Známky indických států

II. feudální státy. Část první – Alwar

V minulém díle (viz MR č.4 / 2012) jsme si představili **indické konvenční státy**, nyní se zaměříme na **indické feudální státy**. Feudálních států bylo zhruba okolo 600, ale jen omezený počet (43) z nich vydával, nebo měl v úmyslu vydat vlastní poštovní známky či celiny. Jejich seznam včetně základních údajů je uveden v tabulce 1. Velká většina feudálních států však vydávala kolký a kolkové papíry. Ty však v této sérii nebudou předmětem našeho zájmu.

Velká většina feudálních států se nyní nachází na území Indie, jen sedm z nich je dnes součástí Pakistánu. Jsem to dle abecedy Aaah, Bahawalpur, Kalat, Khairpur, Lás Běla, Quetta a Swat. Z nich pouze Bahawalpur a Lás Běla vydaly poštovní známky.

Tabulka 1 – přehled indických států a jejich vybrané údaje – Feudální státy

Název státu	Rozloha	Hl. město	Období vydávání	Konec platnosti	Počet zn. (dle SG)
Alwar	8 179	Alwar	1877-1901	1.7.1902	5
Bámra	5 149	Dzungar	1888-1893	1.1.1894	40
Baraundha	565	Baraundha	1920 (?)	—	známy jen eseje
Barwání	3 051	Barwání	1917-1947	1.7.1948	43
Bhópál	17 933	Bhópál	1872-1949	1.7.1948 (upraveno)	100+57
Bhór	2 357	Bhór	1879-1901	červenec 1899, ??	3
Bidžawár	2 520	Bidžawár	1935-1937	1941	15
Bundí	5 750	Bundí	1894-1947	15.6.1948	92+59
Búšáhr	8 907	Búšáhr	1895-1901	1.6.1901	43
Čarkháři	2 279	Maharadžgar	1894-1940	1.3.1940	56
Datija	2 362	Datija	1894-1920	1.6.1921	40
Dhár	4 662	Dhár	1897-1900	20.3.1901	10
Dungarpur	3 748	Dungarpur	1933-1947	15.6.1948	15
Džajpur	40 430	Džajpur	1904-1948	1.6.1948	80+34
Džammú-Kašmir	213 047	Džammú	1866-1894	1.1.1894	168+18
Džasdán	767	Džasdán	1942-1947	15.6.1948	6
Džhaláwár	2 106	Ahmadnád	1886-1890	1.1.1892	2
Džhínd	3 364	Džhínd	1874-1885	1.7.1885?	53
Fáridkot	1 652	Fáridkot	1879-1886	1886	7
Hajderábád	213 190	Hajderábád	1869-1949	30.6.1950	60+56
Idar	4 323	Maharadžgar	1932-1945	15.6.1948	6+5 p. fiscals **
Indór (Holkar)	25 646	Indór	1886-1946	1.7.1948	43+7
Kišangarh	2 222	Maharadžgar	1899-1947	15.6.1948	91+36
Kotah	14 828	Kotah / Dž.	1900 ?	1900 ?	nevedeno – několik
Kóčín	3 833	Čandernór	1892-1950	1.7.1948	128+105
Morví	2 129	Morví	1931-1948	15.6.1948	19
Nándgaon	2 256	Nándgaon	1891-1894	1.7.1894 (upraveno)	6+6
Náwánágar	9 819	Náwánágar	1877-1893	1.1.1894	18
Orča	5 387	Džhínd	1913-1942	1.6.1942	47
Punč	4 214	Punč	1876-1888	21.12.1888	63+10
Radžasthán	332 617	Čh. Džajpur	1948-1950	1.6.1950	65
Rádžkot	733	Rádžkot / Swat	1925-1941	neznámo	pouze celiny
Rádžpipla	3 929	Rádžpipla	1880	1880	3
Sauráštra	8 643	Džhínd	1864-1938	9.11.1941	57+13
Sauráštra	82 582	Rádžpipla	1948-1950	30.3.1950	4+9
Sirmúr	2 709	Sirmúr	1878-1901	1.6.1901	33+58
Šáhpura	1 049	Šáhpura	1914-1947	15.6.1948	4+1 p. fiscal **
Tonk	6 612	Tonk	neznámo	neznámo	esej + několik
Trávankór	19 844	Trávankór	1886-1946	1.7.1948	77+108
Trávankór-Kóčín	23 711	Trávankór	1949-1950	1.7.1948 (upraveno)	13+17
Wádhwán	627	Wádhwán	1888-1894	1.1.1894	6
Báhawalpur	45 309	Báhawalpur	1945-1948	1948	46+28
Lás Běla	18 472	Lás Běla	1897-1904	1.6.1907	12

První emise, oddělování pomocí průseku

Nominál	Označení desky	Počet známek v archu	Počet typů známek	Další charakteristiky
¼ a	A	100	6	oddělování pomocí průseku papíru, bílého oválného razítka s pruhem, bílého oblouku
¼ a	B	100	6	pro šablonoobdobí barva
1 a	A1	neznámo	6	pro oválné razítko s pruhem barva, volně umístěná oblouková páska
1 a	A2	100	6	pruhový průsekový oblouk s obloukem, oválné razítko s pruhem
1 a	B	70	8	pro šablonoobdobí barva
1 a	C	100	6	pro oválné šablonoobdobí barva

Emisní činnost každého z těchto 43 států byla různá, od jedné série až po několik desítek. Známky až na výjimky platily pouze na území státu, zásilky do ciziny musely být dofrankovány známkami Britské Indie. Toto nařízení bylo platné také obráceně, i když málokdy bylo důsledně dodržováno.

Známky jednotlivých států budou dále podrobněji probírány v několika pokračováních.

Alwar

Z literatury pochází do katalogu se zpráv, že známky Alwaru nejsou příliš komplikované. Opak je však pravdou. Známky byly vydávány ve dvou sériích, které byly téžiny kamertonitkami. První série se čísla hodnotních (1/8 a. 1 a) byla vydána v roce 1877. Na známce je ve střední části nápis indického písma „Raj Alwar“ v devanagari a pod ním nominál v Číně 12.

1. emise

2. emise

Druhá série byla emise vydána znovu a nepatrně později – někdejší známky (DPM 2002), na které byla upravena číselníka levého rámu. Druhá emise obsahuje 6 volně umístěných oblouků mezi známkami. Mezi jednotlivými vydáními se změnil i způsob oddělování známek z číselného průseku na průsekový označovací 12.

Jež se bylo zveřejněno výše, známky byly téžiny kamertonitkami na pozadí bílé desky. Jejich průsekový střední oblouk charakteristický je uveden v následujících tabulkách. Přesněji určité průsekování k určité desce vyžaduje určité typy známek, to však přesahuje rámec tohoto článku.

Nezvyklým oddělováním známek je bezpochyby v archu s deskou D. Zachoval se pouze několik desek kusů. Mezi další vzácnosti patří vymačkaná známková. Dále jsou známky i nedotisk.

Používaná razítka je možno rozdělit na tři hlavní

typy. Prvním typem jsou razítka oválná s bílými texty v jazyce devanagari či v kombinaci s Urdu v černém poli. Běžně se vyskytují na prvním vydání a bývají hodně rozmazaná a těžko identifikovatelná. Ostatní typy razítek se vyskytují převážně na druhém vydání.

Nedotisk

Druhá emise, zoubkování řádkové 12

Nominál	Označení desky	Počet známek v archu	Počet typů známek	Typy známek
¼ a	C	20	1	celá deska, tradiční motivace
¼ a	D	neznámo	neznámo, asi 1	celá deska, vzorová motivace
¼ a	E	20	1	celá deska, vzorová motivace
¼ a	F	20	1	celá deska, vzorová motivace

Vynechané zoubkování

Druhým typem jsou razítka obdélníkového tvaru (číslo 12) s nápisem v devanagari. Podrobněji typem jsou kreslené razítka s nápisem v angličtině.

Je známo několik celkových padělků známek ke škodě sběratelů. Jejich nebezpečnost je však malá (nízká cena známek), „díky“ výrazným odchylkám v kresbě. Mnohem nebezpečnější jsou však padělky celistvostí, které počtem převyšují pravé dopisy.

Význam fraktury (neříkáme-li 2 kusy od každé hodnoty (součet 2% a za depozitní depozit). Výtisk fraktury jsou velmi podobné a předtiskové označení. Padělky depozit jsou zpravidla psány na složené listech dokumentů a dají se rozlišit od pravých přítomností razítek součástí (1) důležitosti náležitosti součástí (2) signál.

Oválné razítko

Obdélníkové razítko

Kreslené razítko součásti

*Ing. Jiří Černý, PhD
(Pokračování příště)*

